

שנתון המרכז האקדמי הרב תחומי ירושלים שנה"ל תשפ"ז 2027-2026

החוג להפרעות בתקשורת – תואר שני

ראש החוג: פרופ' אבי בסר

וצוות ניהול תוכנית התואר שני:
ד"ר עתליה חי וייס, ד"ר ג'ודי קופרסמיט

ועדת ההוראה
של החוג רשאית,
לפי שיקול דעתה,
לחרוג מן הכללים
המופיעים להלן.

Jerusalem
Multidisciplinary
College
R.A.

החוג להפרעות בתקשורת - תואר שני
Department of Communication Disorders - M.A.

המרכז
האקדמי
הרב תחומי
ירושלים
ע.ר.
Since 1970

תקנון התוכנית לתואר שני של החוג להפרעות בתקשורת

התקנון כפוף לתקנון החוג להפרעות בתקשורת ולתקנון המכללה

הכתוב להלן מופנה לשני המגדרים. השימוש בלשון זכר נובע מטעמי נוחות בלבד.

תוכנית הלימודים לתואר שני בהפרעות בתקשורת היא תכנית של שתי שנות לימוד, המעניקה לבוגריה תואר מוסמך (M.A.) בהפרעות בתקשורת. התוכנית מאפשרת לקלינאי התקשורת להרחיב ולהעמיק את הידע הקליני והמדעי שלהם בתחומי השפה והדיבור, והיא מתבססת על קורסים עיוניים וקליניים העוסקים בנושאים הקשורים למגוון אוכלוסיות: ילדים עם התפתחות טיפוסית או עם לקויות שונות (אוטיזם, קשיי שפה, קשיי שטף, קשיי היגוי, מוגבלות שכלית התפתחותית, לקויות שמיעה ועוד), מבוגרים עם לקויות שונות (אפזיה, דמנציה ועוד) ואנשים מרקע דו- או רב-לשוני. תכני הקורסים מאפשרים להעמיק את הידע לגבי תהליכי התפתחות שפה ודיבור של האוכלוסיות השונות, הטיפוסיים והלקויים. בתוכנית מושם דגש על הכרות עם מגוון אמצעי אבחון, הערכה וטיפול ועל בחירה מותאמת של אמצעים אלו על-ידי הקלינאי בעבודתו עם המטופלים השונים.

תנאי קבלה לתוכנית

מסלול קבלה ראשי

1. תואר ראשון בהפרעות בתקשורת ממוסד אקדמי מוכר.
2. ממוצע ציוני תואר ראשון של 85 ומעלה.
3. ראיון אישי.
4. אנגלית ברמת פטור מתואר ראשון או עמידה בציון פטור על פי מבחן אמיר, אמיר, או פסיכומטרי.
5. מבחן יעל - סטודנט שלא למד את התואר הראשון בשפה העברית יתבקש להציג ציון של 130 לפחות במבחן יעל.

מאמינים בך

הנביאים 37, ירושלים | טלפון: 02-6291320
37 Hanevi'im Street, Jerusalem | tel.: +972-2-6291320
www.jmc.ac.il

6. רישיון "קלינאי תקשורת" ממשרד הבריאות – סטודנט המתקבל לתוכנית חייב להציג תעודת הסמכה של קלינאי תקשורת עד תחילת הלימודים (למעט סטודנטים המתקבלים ללימודים במסלול ישיר לתואר שני, אשר יציגו את הרישיון לפני תחילת השנה השנייה ללימודיהם).

- ועדת הקבלה רשאית לקבל סטודנט במעמד "על תנאי" בהתאם לשיקולים שינומקו על ידה.

מסלול קבלה על סמך ניסיון קליני

ניתן להגיש מועמדות עם ממוצע של 82 ומעלה בתנאי שהמועמד יכול להוכיח שיש לו **לפחות** 4 שנות וותק טיפול ומכתבי המלצה. כמו כן, על המועמד לעבוד בהיקף של חצי משרה לפחות בתחום של טיפול בשפה ודיבור, ולעמוד בשאר תנאי הקבלה. מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון קבלה אישי.

תכנית הלימודים

- משך הלימודים לתואר השני הוא שנתיים. כל חריגה ממשך לימודים זה מחייבת דיון בוועדת ההוראה של התוכנית לתואר השני. בנוסף, קיימת אפשרות לפרוס את הלימודים **מראש** לשלוש שנים לאחר אישור ועדת ההוראה. גובה שכר הלימוד בפריסת הלימודים יקבע על פי תקנון שכר לימוד.
- תוכנית הלימודים של כל סטודנט תקבע לפני תחילתה של כל שנת לימודים, בהתייעצות עם היועצת האקדמית של השנה. תכנית זו תכלול את קורסי החובה הייעודיים לשנת הלימוד, וקורסי בחירה על פי תחומי העניין של הסטודנט. שיבוץ לקורסים ייעשה בהתאם לעמידה בדרישות קדם הקיימות בחלק מהקורסים.
- סטודנט רשאי לערוך שינויים ברשימת הקורסים שאליהם שובץ (ביטול קורס או הוספת קורס) עד שבוע מתחילת הסמסטר. כל שינוי בתוכנית הלימודים לאחר שכבר אושרה, יכול להיעשות רק לאחר קבלה של אישור מהיועצת האקדמית. סטודנט שלא יודיע על שינוי בתוכנית הלימודים, ולא יקבל אישור על השינוי, יהיה מחויב לתוכנית לימודיו המקורית על כל המשתמע מכך (עמידה בתשלומי שכר הלימוד וקבלת ציון בכלל הקורסים אליהם הוא רשום). במקרה של קורס שלא בוטל במועד, ולא נבחן בו הסטודנט, ציון הקורס יהיה אפס. ציון זה יחשב בממוצע הציונים של התואר.
- לא תתאפשר השתתפות של סטודנט פעיל כמאזין חופשי בקורסים של התוכנית.

מאמינים בך

חובות הלימודים ונקודות זכות

חובות הלימודים של סטודנטים בתואר השני בהפרעות בתקשורת הם כמפורט:

קורסי לימוד:

- 3 קורסי חובה (קריאה וכתיבה מדעית, שיטות מחקר כמותיות מתקדמות, בלשנות קלינית) = 6 נ"ז
- 1 סמינר קליני בתקשורת, שפה ודיבור = 4 נ"ז
- 1 פרויקט גמר = 4 נ"ז
- 11 קורסי בחירה = 22 נ"ז

בסה"כ על הסטודנט לסיים את התואר עם 36 נ"ז כמפורט לעיל.

בחינה בעל-פה בסיום התואר: על הסטודנטים חלה חובת הגנה על פרויקט הגמר. ההגנה תתבצע בנוכחות המנחה, יחד עם נציגי סגל התוכנית והיא תימשך כ-40 דקות (20 דקות הצגה ו-20 דקות דיון ומענה על שאלות). מטרת ההגנה היא לבחון את בקיאות הסטודנט בנושא פרויקט הגמר, בספרות המקצועית שהובילה לבניית הרציונל של המחקר, בשיטות המחקר ובקשר שבין התוצאות לבין המסקנות שהוצגו בדיון. ציון הגנת פרויקט הגמר הינו 10% מהציון הסופי של התואר.

קורסי החובה

את קורסי החובה 'סמינר קליני בשפה, דיבור ותקשורת', 'קריאה וכתיבה מדעית' ו'שיטות מחקר כמותיות מתקדמות' - חובה ללמוד בשנה א'.
את קורס החובה 'בלשנות קלינית' - חובה ללמוד בשנה ב'.

נוהל בחירת קורסי הבחירה

- בכל שנה יוצעו מספר קורסי בחירה (מרבית קורסי הבחירה יוצעו רק אחת לשנתיים).
- בחירת קורסי הבחירה בכל סמסטר תעשה עם היועצת האקדמית של אותה שנה.

• נוכחות בהרצאות

1. נוכחות חובה משמעותה נוכחות בלא פחות מ- 80% מההרצאות הפרונטליות/מקוונות בקורס.

מאמינים בך

2. סטודנט שייעדר מעל ל-20% מההרצאות לא יורשה לגשת לבחינה או להגיש מטלת סיכום וזאת ללא כל צורך בהתראה מוקדמת מצד המרצה. חובת בדיקת אחוזי נוכחות חלה על הסטודנט.
3. היעדרויות ממושכות במקרים חריגים מחייבות הגשת בקשה בכתב וקבלת אישור בכתב של צוות הליבה. צוות הליבה יחליט בכל מקרה, אם יש צורך בהגשת בקשה רשמית לוועדת ההוראה.
4. היעדרויות החורגות ממסגרת תקנון החוג, יועברו לטיפול של ועדת ההוראה של התוכנית ועלולות לגרום לפסילת הקורס ו/או קבלת החלטה לגבי המשך הלימודים.

הנחיות ונהלים ללמידה מקוונת

- למידה מקוונת דורשת התארגנות מבחינת סביבת למידה שקטה בישיבה, אינטרנט יציב, אמצעים ומצלמת רשת.
- הנוכחות בשיעורים מקוונים משמעה השתתפות עם מצלמה פתוחה לכל אורכו של השיעור.
- כל מקרה חריג יופנה לדיון של ועדת ההוראה.

בחינות ומעבר קורסים

1. ציון עובר בכל הקורסים מלבד קורסי הסמינר הינו 70.
2. כאשר בקורס יש מספר מטלות, ציון עובר בכל אחת מן המטלות (בחינה, תרגיל, מטלה וכו') הינו 65. ציון עובר בכל אחת מהמטלות הוא תנאי הכרחי למעבר הקורס, גם אם הציון הסופי המשוקלל בקורס הינו מעל 70.
3. סטודנט שנכשל בקורס בחירה רשאי לבחור בין חזרה על אותו קורס לבין בחירה בקורס אחר.
4. סטודנט רשאי לחזור על קורס חובה או בחירה שבו נכשל, פעם אחת בלבד. כישלון שני בקורס חובה או בחירה יגרום להפסקת לימודים. כישלון בשני קורסי בחירה יגרום להפסקת לימודים.
5. חזרה על קורס (חובה או בחירה) כוללת מילוי כל חובות הקורס כולל נוכחות מלאה, הגשת כל המטלות וכו'.

הסמינרים ומבחן ההגנה

1. ציון עובר בסמינר הקליני ובפרויקט הגמר הוא 75.
2. ציון מעבר בחינה בעל פה – הגנה על פרויקט הגמר הינו 75.

מאמינים בך

3. הגשת סופית של פרויקט הגמר תיעשה עד ולא יאוחר מ-1 באוקטובר בשנת הלימודים שבה הסטודנט היה רשום לקורס 'פרויקט גמר'¹. אי הגשה במועד תוביל לציון 'נכשל' ותחייב דיון בוועדת הוראה בכדי לקבל אישור לרישום מחדש לקורס זה. משמעותו של רישום מחדש היא התחלת כל תהליך העבודה על הפרויקט מחדש (כולל הגשת ההצעה לוועדת האתיקה במקרים בהם יש צורך).
4. למען הסר ספק, הוראות סעיף "שימוש בבינה מלאכותית, יושרה אקדמית ומקוריות" חלות במלואן גם על פרויקט הגמר, לרבות הצעת המחקר, סקירת הספרות, ניתוח הממצאים, הדיון, המסקנות וההגנה בעל פה.
5. אין המנחה של פרויקט הגמר מחויב לשמור מקום לסטודנט עבור פרויקט מסויים אם לא עמד בחובותיו והסטודנט עלול להידרש להחליף פרויקט אצל המנחה או לעבור למנחה אחר לפי פניות המנחים בשנה בה יירשם מחדש לקורס.
6. רישום מחדש לקורס הסמינר הקליני ולפרויקט הגמר יתאפשרו פעם אחת בלבד.
7. מנחי הסמינרים זכאים להעלות סטודנט לוועדת הוראה בעניין התנהלותו בקורסי הסמינר הקליני ופרויקט הגמר.
8. אי מילוי אחר הוראות סעיפים אלו עלול להוביל להפסקת לימודים, בכפוף להחלטת ועדת הוראה.

שימוש בבינה מלאכותית, יושרה אקדמית ומקוריות בעבודות, במטלות ובפרויקט הגמר

בכל הסמינרים, העבודות, המטלות, התרגילים, המצגות, ההצעות המחקריות, פרויקט הגמר וכל תוצר אקדמי אחר במסגרת לימודי התואר השני, חלה חובה להקפיד על יושרה אקדמית, אתיקה, מקוריות, אחריות אישית וכתבייה עצמאית.

השימוש בכלי בינה מלאכותית מותר רק אם ניתן לכך אישור מפורש מראש על ידי מרצה הקורס, מנחה העבודה או הגורם האקדמי האחראי, ורק בהתאם להנחיות שניתנו בכתב. בהיעדר אישור מפורש כזה, ייחשב השימוש בבינה מלאכותית לשימוש אסור.

גם כאשר ניתן אישור לשימוש מוגבל בבינה מלאכותית, האחריות המלאה על התוכן, הדיוק, המקורות, הניתוח, הפרשנות, הטיעון, המסקנות והניסוח הסופי מוטלת על הסטודנט בלבד. אין בשימוש

¹ סטודנט שלא יגיש במועד הסופי הקבוע בתקנון זה יידרש להעביר מכתב רשמי לוועדת הוראה שתשקול אם לאפשר לו הארכה ואם תאפשר בכמה זמן. יש לקחת בחשבון שהוועדה עלולה לבקש התחלת פרויקט חדש עם מנחה חדש וזאת כמובן בהתאם לתמיכה של המנחה בסטודנט ובעבודה שנעשתה עד כה ועד כמה כתיבת העבודה המסכמת של הפרויקט קרובה לסיום. כמו כן יש לקחת בחשבון כי עיכוב בהגשה סופית עלול לגרום עיכוב בסגירת התואר וקבלת הזכאות לתואר והתעודה.

בבינה מלאכותית כדי להחליף קריאה עצמאית של מקורות, גיבוש טיעון אקדמי, חשיבה מחקרית, ניתוח ביקורתי, כתיבה עצמאית או אחריות אישית לתוצר המוגש.

חל איסור להשתמש בבינה מלאכותית באופן שבו המערכת מבצעת בפועל את המטלה במקום הסטודנט, לרבות ניסוח תשובות, כתיבת חלקים מן העבודה, בניית טיעון, יצירת סקירת ספרות, סיכום מקורות שלא נקראו, עיבוד ממצאים, ניסוח דיון ומסקנות, המצאת מקורות, יצירת הפניות ביבליוגרפיות שאינן קיימות, או הצגת תוצר שנוצר באמצעות בינה מלאכותית כאילו נכתב וגובש באופן עצמאי על ידי הסטודנט.

בפרויקט הגמר, שהוא תוצר אקדמי מסכם של לימודי התואר השני, מצופה מן הסטודנט להפגין יכולת עצמאית של קריאה, אינטגרציה, ניתוח, חשיבה ביקורתית וכתיבה אקדמית. לפיכך, שימוש בבינה מלאכותית לצורך כתיבת חלקים מן הפרויקט, עיצוב הטיעון המרכזי, ניסוח סקירת הספרות, ניסוח שיטת המחקר, ניסוח הממצאים, ניסוח הדיון או ניסוח המסקנות, ללא אישור מפורש מראש של המנחה וללא גילוי מלא, ייחשב פגיעה מהותית ביושרה האקדמית.

בכל מקרה שבו הותר שימוש כלשהו בבינה מלאכותית, חובה לצרף לעבודה, למטלה או לפרויקט הגמר הצהרה חתומה המפרטת אם נעשה שימוש בבינה מלאכותית, באיזה כלי נעשה שימוש, לאיזו מטרה, באיזה שלב של העבודה, ומה היה היקף השימוש.

המרצה, המנחה, ראש התוכנית, ראש החוג או ועדת ההוראה רשאים לדרוש מן הסטודנט להציג גם את נוסח הפניות לכלי הבינה המלאכותית, טיוטות, מקורות, חומרי הכנה, הערות קריאה, קבצי נתונים או שלבי עבודה.

אי צירוף הצהרה, הצהרה חלקית, הצהרה שאינה משקפת את אופן השימוש בפועל, או שימוש בבינה מלאכותית בניגוד להנחיות המרצה או המנחה, ייחשבו להפרה של כללי היושרה האקדמית.

במקרה של חשד סביר לכך שעבודה, מטלה, סמינר או פרויקט גמר אינם משקפים את ידיעותיו, הבנתו ועבודתו העצמאית של הסטודנט, רשאים המרצה, המנחה, ראש התוכנית, ראש החוג או ועדת ההוראה לזמן את הסטודנט לשיחה בעל פה, לדרוש הצגת שלבי עבודה וחומרי הכנה, לעכב בדיקה או אישור של העבודה, או לנקוט כל פעולה אקדמית או משמעתית בהתאם לנהלי המכללה.

הפרת הוראות סעיף זה, ובכלל זה שימוש אסור בבינה מלאכותית, הצגת תוצר שנוצר באמצעות בינה מלאכותית כתוצר עצמאי, שימוש במקורות מומצאים או לא בדוקים, אי דיווח מלא על שימוש בבינה מלאכותית, או שימוש בבינה מלאכותית בניגוד להנחיות, עלולה להיחשב עבירת משמעת חמורה. במקרה

מאמינים בך

כזה רשאי החוג לפעול בהתאם לנהלי המכללה, לרבות פסילת העבודה או המטלה, מתן ציון נכשל, דרישה להגשה מחודשת, הפחתת ציון, עיכוב באישור פרויקט הגמר, עיכוב בהגנה על פרויקט הגמר, עיכוב בסיום הלימודים ובקבלת הזכאות לתואר, דרישה לרישום מחודש לקורס או לפרויקט הגמר, או העברה לוועדת משמעת.

מעבר משנה לשנה

1. מעבר משנה לשנה מחייב קבלת ציון 70 לפחות בכל אחד מן הקורסים וציון של 75 לפחות בסמינר.
2. מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בכך שהציון המשוקלל השנתי יהיה לפחות 75. עבור סטודנט שהתקבל במעמד **על תנאי**, מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בכך שהציון המשוקלל השנתי יהיה לפחות 85.
3. ועדת ההוראה של התוכנית תבחן את המקרים של הסטודנטים אשר להם ציון משוקלל שנתי הנמוך מ-75. ועדת ההוראה תבחן את כלל הציונים והתפקוד של הסטודנט ובסמכותה להחליט על אחת מהאפשרויות הבאות: א. חזרה על קורס, ב. חזרה על סמסטר, ג. חזרה על שנה שלמה, ד. הפסקת לימודיו של הסטודנט.
4. סטודנט רשאי לחזור על שנת לימודים פעם אחת בלבד; חלה עליו חובת הנוכחות וחלות עליו כל החובות האקדמיות האחרות בכל אחד מהקורסים, זאת גם בקורסים שלמד אותם קודם.
5. בנוסף לאמור לעיל, בידי ועדת ההוראה ובאישור הנהלת המכללה, הזכות למנוע המשך לימודים מסטודנט עקב אי התאמה לתוכנית. הנימוקים להחלטה יועלו על הכתב.
6. סטודנט רשאי לערער על החלטות ועדת ההוראה; את נוסח הערעור יגיש הסטודנט למזכירות התוכנית תוך שבועיים לאחר מתן ההחלטה לסטודנט. הסטודנט יכול לערער לערכאה נוספת – ראש החוג להפרעות בתקשורת - תוך שבועיים לאחר קבלת התשובה לערעורו הראשון - בטרם תישלח בקשתו לוועדת הוראה מכללתית.

שקלול הציונים לקבלת התואר

60% ממוצע קורסים

30% ממוצע סמינרים (קליני ופרויקט גמר)

10% הגנה בעל פה על פרויקט הגמר (מבחן גמר)

מאמינים בך

סיום לימודים

סטודנט שעמד בכל החובות והמטלות במסגרת תוכנית הלימודים בהתאם לדרישות התוכנית, זכאי לקבל תואר M.A. (מוסמך) בהפרעות בתקשורת. משך הלימודים לתואר הוא לכל היותר ארבע שנים. במקרה שהסטודנט לא סיים את חובות התוכנית בתקופה של עד ארבע שנים, יהיה עליו לכתוב בקשה מנומקת לוועדת ההוראה של התואר השני ולתאר את הסיבות לדחיית הלימודים. הוועדה תדון ותחליט אם להפסיק את לימודיו של הסטודנט או לאשר לו לסיים את לימודיו. בכל מקרה, חריגה משנות התקן תאושר רק בוועדת ההוראה.

מאמינים בך